

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

Epistola Prima. Ad Edilhardum Archiepiscopum. Pio Patri Et Sanctæ Sedis
Præsuli Edilhardo Archiepiscopo humilis Leuita Albinus salutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

FLACCI ALCVINI
EPISTOLÆ.

EX M. S. MONASTERII
S. GALLI NVNC PRIMVM
EDITÆ.

EPISTOLA PRIMA.

Ad Edilhardum Archiepiscopum.

PRO PATRI ET SANCTAE SEDIS PRÆ-
fusi Edilbardo Archiepiscopo humiliis Leuita.
Albinus salutem.

AUDIE NS vestræ salutationis verba dulcissima, & prosperitatis vestræ sanitatem, multis penitentiis, valde me gauisum esse fateor; Domini & Deinostri Iesu Christi deprecans tota mentis alacritate clementissimam pietatem, quatenus vestram longam custodiat prosperitatem, in augmentum sanctæ sua Ecclesiæ, ut per tuam deuotissimam doctrinam verbum vitæ æternæ currat & crescat, & multiplicetur numerus populi Christiani, in laudem & gloriam Saluatoris nostri. In quo opere te, frater sancte, laborare tota virtute obsecro. Et quanto plus appropinquat dies remuneratio- nis, tanto magis meritis tuæ felicitatem accumulare stu- deas.

Cogita quales habueris antecessores, doctores, & lumi-
nato-

A

nato-

UICANJ
SJJ
omg. m.
SIV
Z4

EPISTOLÆ

na totius BRITANNIÆ. Inter horum sacratissima corpora dum oraueris, illorum precibus certissimè adiuuaberis, si ab illorum vestigiis te nec seculi caduca blandimenta subtrahant, nec vani terrores Principum formidantem efficiant. Memor esto semper, quod guttur tuum tuba Dei debet esse, & lingua tua omnibus praeco salutis. Esto pastor, non mercenarius; rector, non subuersor; lux, & non tenebrae; ciuitas firma fide murata, non domus pluuii distracta; miles Christi gloriosus, non apostata vilis; pater praedicator, & non adulator. Melius est Dominum timere quam hominem; plus Deo placere, quam homini blandiri. Quid adulator, nisi blandus inimicus? amos perdit, seipsum & suum auditorem. Isti sunt qui consuunt pululos sub omni cubito, & oues Christi, morbias faciunt, non sanatas.

Virgam accepisti pastoralem & baculum consolationis fraternali; illam ad regendum, istum ad consolandum, ut in cœrentes consolationem habeant in te, & contumaces correctionem sentiant per te. Potestas iudicis est, occidere, tua vero, viuiscare. Quid times hominem propter gladium, qui clauem regni accepisti à Christo? Recordaris quia passus est pro te; & non metuas loqui pro illo. Pro tuo amore clavis confixus pependit in cruce; & tu sedens in sella dignitatis tuae, ob timorem hominis tacueris? Non ita, frater non ita. Sed sicut ille dilexit te, ita dilige & illum. Qui plus laborat, plus mercedis accipiet. Si persecutionem patieris propter verbum Dei, quid beatius? ipso Domino dicente: Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum celorum. Et: Ibant Apostoli à conspectu concilij, gaudentes, quoniam digni habitu sunt cotumelias pati proxime Iesu. Et: Non sunt condignæ passiones huius temporis.

Ezech. 13.

Matth. 5.

Act. 5.

Rom. 8.

poris, ad superuenturam gloriam, quæ reuelabitur in nobis. Si corripueris delinquentem, & ad tuam increpatiō-
nem corriget se, etiam tibi est merces apud Deum, & sibi
erit salus à Deo. Si te oderit increpantem, illi est damnatio, & tibi beatitudo.

Esto misericordia, pauperibus pater, omnibus
affabilis, donec intelligas, quid cuique respondeas: & sem-
per tua responsio sale sit sapientiae condita: non temeraria,
sed honesta; non verbosa, sed modesta. Sint tibi mores
humanitate præclarri, humilitate laudabiles, pietate ama-
biles: ut non solum verbis, sed exemplis erudias tecum vi-
uentes, vel ad te venientes. Sit manus tua larga in eleemo-
synis, prompta in reddendo, & cauta in accipiendo. Præ-
parati b̄i thesaurum in cœlis. Diuitiae viri, de prædatione ani-
mæ illius. Quia beatius est magis dare, quam accipere. In-
uenimus unam pretiosam margaritam, demus omnia quæ
habemus, & emamus illam. Lectio sanctæ Scripturæ sa-
pius tuis reperiatur in manibus, ut & illa te saturare, & alios
pascere valeas. Vigilie & orationes assidue sint tibi;
eo magis, quo pro toto populo Christiano intercedere debes.
Locutus, inter Deum & homines stare, ut Deilega-
tiones deferas ad populum, & pro populi peccatis interce-
das ad Deum.

Facte, eius donante gratia, dignum, ab eo exaudiri.
Dignitas est in vita castitate, & prædicandi fiducia, ipsa at-
testante veritate: Sint lumbi vestri præeinerti & lucernæ
Luc. 12.
ardentes in manibus vestris: in lumbis castitatis sanctitas;
in lucernis prædicationis claritas designatur.

Memor esto, quod Sacerdos angelus Domini Dei est
excelsi; & lex sancta ex ore eius requirenda est. Iuxta quod
in Malachia Propheta legimus: Speculator quoque est in
Malach. 3.
excelsissimo positus loco. Vnde & Episcopus dicitur, quasi

A. 2. spc-

EPISTOLÆ

speculator, qui omni exercitu Christi, prudenti consilio prouidere debet, quid cauendum sit, quidū agendum. Iste sunt luminaria sancte Dei Ecclesie, doctores gregis Christi. Iste in prima acie vexillum S. Crucis non segniter subleuare debent, & ad omnem impetum hostilis exercitus intrepidi stare. Hi sunt qui talenta, redeunte Rego nostro Deo Christo cum triumpho gloria ad paternam sedem, accepterunt; & reueniente eodem, magno iudici in die ultima discretionis rationem reddituri sunt, quantum quisque ex prædicationis labore lucratus esset in officio suo. Quapropter te ipsum, carissime frater, idoneum prepara ministrum sermonis Dei; alios quoque consacerdotes tuos admone diligenter, in verbo vitae cum omni instantia laborare, quatenus multiplici negotiationis lucro ante conspectum æterni iudicis, gloriofi appareant. Estote vnanimes in omni consilio pietatis, & constantes in omni iudicio æquitatis. Nullus vos humanæ dignitatis terror separat, nulla adulatio[n]is blandimenta diuidant; sed quasi acies castorum Dei firmissima unitate vos coniungite. Sic tandem concordia vestra terribilis apparet omni qui vult veritati contradicere, Salomone dicente. Frater si à fratre adiuuat, ciuitas firma est.

Vos estis, dicente veritate, lux totius Britanniæ, sal terræ, ciuitas super montem posita, lucerna super candelabrum eleuata. Item beato Principe Apostolorum attestante: Vos autem estis genus electum, regale Sacerdotium. Per vestræ vero prædicationis instantiam nos erimus, quod in eadem sequitur epistola: Gens sancta, populus acquisitionis; quatenus per vos virtus annuncietur illius, qui nos omnes de tenebris vocauit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus Dei, nunc autem populus Dei. Patres itaque nostri, Deo dispensante, licet Pagani, hanc

Proverb. 18.

Petr. 2.

hanc patriam bellica virtute primum Pagani possederunt. Quām grande igitur opprobrium est, vt nos Christiani perdamus, quod illi Pagani acquisierunt! Hoc dico propter flagellum quod nuper accidit partibus insulæ nostræ, quæ propè trecentis quadraginta annis à parentibus inhabitata est nostris. Legitur in libro GILDI Brettonum sapientissimi, quod iidem ipsi Brettones propter rapinas & avaritiam principum, propter iniquitatem & iniustitiam iudicum, propter desidiam & pigritiam prædicationis Episcoporum, propter luxuriam & malos mores populi, patriam perdiderunt. Caeamus hæc eadem nostris temporibus vitia inolescere; quatenus benedictio diuina nobis patriam conseruet in prosperitate bona, quam nobis in sua misericordia perdonare dignatus est. Vt hoc ipsum omnipotentis Dei largissima efficiat pietas, vos qui clauem regni cœlestis, cum Apostolis, ligandi soluendiq; potestatem accepistis à Christo, aperite assiduis prædicationibus portas cœli populo Dei; & nolite tacere, ne populi peccata imputentur vobis. Requirit enim à vobis animas Deus, quas ad regendum accepistis; & subiectorum salute, vestra multiplicatur remuneratio.

Pusillanimes consolamini, humiles roborate, errantes inviam veritatis reducite, ignorantes instruite, scientes exhortantes, & bonis exemplis vitæ vestræ omnes confirmate, contumaces & veritati resistentes virga castigate pastorali, ceteros baculo consolationis sustentate. Et si vñanimes eritis, quis vobis resistere poterit? Vel quis cum Deo pacem habebit, si prædicatoribus suæ salutis non obtemperet? dicente ipsa veritate ad prædicatores verbi Dei: Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit. Item ad confortandos eos, illisque fiduciam ingerendam loquendi sermonis Dei, eadem veritas ait: Quodcumque

A 3   ligat-

Luc. 16.

Matthi. 11

EPISTOLÆ

6.
ligaueritis super terram , erit ligatum & in cœlis : & quod
eunq; solueritis super terram , erit solutum & in cœlis : Di-
uisa est potestas secularis , & potestas spiritualis ; illa portat
gladium mortis in manu , hæc clauem vitæ in lingua . His
Math. 10.

*Math. 13.**Rom. 1.**Dent. 26.**Ioel. 2.**Iacob. 5.**1. Petri 3.**1. Tim. 2.*

spiritibus quoque dicitur : Vbi sunt duo vel tres congregati
in nomine meo , ibi sum in medio eorum . Si Deus pro no-
bis , ait Apostolus , quis contra nos ? Si Christus in medio
fuorum , quis illis nocere poterit ? Idcirco vos Sacerdo-
tes fiduciam habere debetis prædicandi , ceteri verò hu-
militatem audiendi & obedientiam faciendi , quæ iubetis .
Illi , id est , seculares , sint defensores vestri ; vos intercessio-
res illorum , vt sit unus grex sub uno Deo Christo pastore ;
& fiat hæc paritia à bello nobis nostrisque nepotibus con-
seruata in benedictione sempiterna ; vt ex hac mereamur
ad illam peruenire quæ finem non habet , & est perpetua
pace beatissima .

Vt ad hanc peruenire mereamur , vos sæpius cum Moy-
se seruo Dei deuoto pectore dicite : Respic Domine de
Sanctuario tuo & de excelso cœlorum habitaculo , & bene-
dic populo tuo & terræ , quam dedisti nobis . Item cum
Propheta Ioël Domini cum lacrimis clamate : Parce Do-
mine parce populo tuo , & ne des hæreditatem tuam in op-
probrium gentibus . Apostolo Iacobo præcipiente , orate
inuicem , vt saluemini : multum enim valet oratio iusti al-
fidua . Item Petrus Apostolus : Omnes vnanimes in ora-
tione estote , compatientes fraternitatî , humiles & miseri-
cordes . Et vas electionis præcepit , pro omnibus oratio-
nes fieri , pro regibus & omnibus qui in sublimitate sunt
positi ; quatenus omnipotenti Dei gratia populo Christi-
ano tempora cum prosperitate concedat pacifica in laude
& gloriam sancti sui nominis .

Vth

FLACCI ALCVINI.

Vrbs aeterna Dei, terra sal, lumina mundi,
Bis sex signa poli, menses & ter quater anni,
Ctque diei horæ, lapidesque in stemmate Christi,
Vestra aperire polum poterit vel claudere lingua,
Doctores vite, magna & medicina salutis.
Vos fontes viui paradisi & fluminis sacra,
Vos decus Ecclesiae, populi spes, ianua lucis,
Inclita progenies, Salomonis nobile templum.
Per vos ô Patres, nostro sub tempore tota
Virtutum meritis fæcunda Britannia floret.
Vos simul vnanimes Christi defendite castra,
Et clypeo fidei celæ & superate nefanda.
Pectore concordes, fortes virtute superna,
Iudiciis iusti, humiles pietate modesta,
Doctores populi, ductores & gregis almi.
Semper ubique Deo vos vos estote fideles.
Multiplicate pio percepta talenta labore,
Maxima quod summo capiatuſ præmia cælo,
Cum Christo & Sanctis celesti regna tenentes.
Vosque mei memores Christus conseruet ubique.
Aebuime dicor ego, vestro deuotus amori.
O vos pastores patres sine fine valete.
Et tu sancte pater ô Ethelharde sacerdos
Nam valeas, vigeas, Christo donante, per ævum.

CC. A. V.
S. J. J.
omg. am.
S. I. V.
24